

SIPOSHEGYI PÉTER

MESE A MEGBÉKÉLÉSRŐL

Él Pest legközepén egy öregember. Kilencvenedik évében jár. A ház, amelyben lakik, sokunk iskolája volt, most keveseké. A házat, mely szinte a városközpont maga, a változás után visszaadták a piaristáknak. Az öregúr ott lakik. Ha kilép kicsi erkélyére, alatta a Belváros, szemben a híd. Ha becsukja az ablakot, csend van. Jó hely jó csendje. A szoba cellányi, de ezt a méretet volt módja és ideje megszokni fiatalsága javában. De ne szaladjunk ennyire előre hirtelen.

Mindig pap akart lenni. Már gyerekkorában halandzsa nyelven miséket mondott a testvéreinek. Akkor még nem tudott latinul, és valódi kenyér volt a jelkép. Testvére meg volt bőven, szám szerint hat. Egyiket ismertem, megbízom volt, aztán hirtelen eldobta magától az életet. Neki kevés volt a kenyér. Emberünk német-magyar szakon végzett az egyetemen, így lett szerzetestanár. A háború végén egy horvát pap arra tanította, hogy most nehéz idők jönnek, kisközösségeket kell csinálni. Megfogadta. Ez lett a sorsa. A kisközösségek. Akkor még nem hívta senki bokornak őket. Tanított, ahogy tanulta. Csak tíz évet kapott érte. Napi ötven fekvőtámasz, hogy fizikailag bírja. Lelkileg? Az nem volt neki kérdés, valami názáretivel volt együtt nehéz perceiben. Ötvenhatban néhány napra kiszabadult. Annál rosszabb volt visszamennie.

A börtön után nem térhetett vissza egyházába. Tanítani? Ugyan. Csak azt ne! Fizikai munka egy kültelki üzemben. Fémhajlítgatás. Most hasznosult a napi ötven fekvőtámasz. Ez is épp tíz évig tartott. Úgy tűnik, tízéves ciklusokra szerződött az élettel. Közösség? Akkor úgy gondolta, a legkisebb közösségben éli meg hitét. Önmagában. Nem hitte volna, hogy az igazi feladat csak ezután következik. De az elhívott embernek nincs kétféle útja. Írt, írt és írt. Akár úgy is mondhatjuk, akkor írta meg tanítása alapjait. Több kötet. Valójában egyetlen mondat az egész. A Biblia nevű könyvben az van, hogy Jézus mindenkit szeret. Az ellenséget is. Nincs mi meg ők. Csak ember van. Szerinte ez a kereszténység. A többi csak taktika, egyház, szervezet. Ezt tanítja fiatal ismerőseinek. Nyilvántartás nincs. Tagdíj nincs. Aki ott van, az az ő embere.

Az akkor még nem öregember kisközösségei egymást szervezik, mint egy modern hálózatban. Ez már sok. Nagyon sok. Hírük afféle szamizdategyházként terjed. A nagy, az igazi ezt már nem tűri. Mindszenty halott, az állam és az egyház közötti megegyezések, a békepapok időleges győzelmének éveit éljük. Emberünket egyházi vitára hívják. Inkvizícióra? Máglya nincs, sem máglyarakás, pedig közel a szemközti cukrászda. Döbbenet gondolok bele, hogy az öttagú „zsűri” három tagja tanárom volt épp akkoriban, a „vita” ott volt az iskolában, mégsem tudunk semmit róla. Ők öten, emberünk egyedül. Kérdéseikre nem válaszol, a felvetéseket írásban kéri. Az öt-egy arányt nem tartja vitára érdemesnek. Ezerkilencszáznyolcvankettőt írunk. Ekkortájt hal meg Brezsnyev. A rendszer már rosszul működik, de még erősnek látszik. Emberünket eltiltják mindenfajta nyilvános működéstől. Marad a magánlakás. Felveszi a kapcsolatot Ratzingerrel, a Hittani Kongregáció fejével, a mai pápával. Neki sincs különvéleménye. Majd tizenöt évvel később. Közben összedől a rendszer. Emberünk rehabilitálva így úgy amúgy, de a lényeg nem változik.

A mesének vége, a tanítás azonban folytatódik. Tanítványok mindig akadnak. Bulányisták. Van bulányizmus? Még mindig nem tudom, de Bulányi van. Igazi mesehős. A jók a végén győznek, erről szólnak a mesék. Láttam, tanúsíthatom.